

sestnikov; po mestih je še vse tiho; ljudje se pa vidno nagibavajo na konservativno stran. Za veliki celjski okraj še Slovenci nimajo drugega kandidata. Če se ne bo kmalu našel, ga bo treba iti iskat po sklicovanju volilcev; tudi v mahrenbenškem — slov. graškem in šoštanjskem okraju se še niso prav z bogali; slednji čas je! Oggerski ministri so bili te dni na Dunaju in so zabranili stavljenje železnice iz Siseka v Novi ter hočejo sami v 3 mesecih potegniti železnico iz Dalje ob Donavu nad Vin-kovice v Brod ob Savi in tako vso trgovino v Bosno pograbititi oggerskim deželam na korist. Pri volitvah na Hrvatskem je zmagala narodna stranka!

Vnanje države. Socijalisti se tudi na Ruskem prikazujejo, v Petrogradu so ministra Mesenčeva na ulici zabodli in generala Markova obstrélili. — V Berlinu so Hödlu glavo odsekali, ker je na cesarja iz revolverja 3krat vstrelil; pri volitvah so zmagali katoličani in konservativci, liberalci so propali, socijalisti pa z 8 poslanci prodrli. Bismark se je odpeljal v toplice Gasteinske v Saleburškem. Italijanski ministri hočejo turškega namestnika v Tunisu v Afriki sultanu izneveriti in celo deželo pograbititi. V Marokanskem razsaja huda kolera. Angleži na otoku Ciperskem močno bolehalo. Turki sultan se ustavlja izpeljavi Berlinskega miru in žuga Grkom z vojsko, tudi proti Avstriji je ščeval v Bosni in Hercegovini, a sedaj že popušča, ko vidi, da je vse zastoj. Črnogorci in Srbi niso nam neprijazni, kakor magjarski in nemški listi lažejo, da bi nas tudi zoper ove Slované v boj naščevali; in res vsem najbolje kaže, če se porazumijo in turškemu zverinstvu povsod pomagajo konec storiti.

Bosna in Hercegovina je naša, junaški naši vojaki so jo nam priborili po silnem trpljenji; glavna mesta Mostar, Banjaluka, Travnik in Sarajevo so v naših rokah; drugo se bo kmalu moralo udati. Divji Hadži-Lajo je se polastil vodstva celoga upora zoper Avstrijo, sultanovi vojaki so mu pa pomagali, kder so le mogli, tudi mnogo italijanskih, magjarskih in poljskih oficirjev je privrelo. Od 17—60 leta je moralo vse mohamedansko prebivalstvo pod orožje; kakih 30 rednih turških bataljonov se jim je pridružilo. Upor bi bil silovit postal, ko bi ne bili naši vojaki z svojo naglostjo in svojim junaštvom divji turški ogenj precej zadušili. Krvi pa se je itak veliko prelilo. „Slov. Gosp.“ bo vse, kedar bo mogoče natančnije poizvedeti, zaporedom v predalu za poduk in kratek čas popisal. Dnes le glavne dogodke. Grof Szapari je z XX. divizijo, kakih 13.000 mož, prišel pri Samacu čez Savo, potem vzel Gradačac, Gračanico in je prodril do Tuzle. Ali tukaj so ga Turki od vseh strani srdito napali; zmanjkalo mu je streliva, vojaki so stradali, moral je nazaj med vednim strašnim bojevanjem noč in dan celih 16 ur daleč do Doboja na Bosni; tukaj je bržčas od Broda dobil hitre pomoči, sicer bi bila vsa divizija uničena. Kajti 16. in 19. avg. bil je zopet srdito napaden in se je srečno obranil, toda palo je ve-

liko oficirjev, med njimi 3 majorji, in za število ubitih in ranjenih vojakov se še ne vé. Blizu ob istem času, 14. avg. je 3000 Turkov iz planin v Banjoluko privrelo, upor napravilo zoper 3 kompanije, ki so se v gradu pod obristom Samecem branile; samostan usmiljenih sester so napali, vse ranjene in bolene posekali, hišo užgali, sestre bržčas ubili, tudi za Sameca se je bilo bati, ko iz Gradiške prilomastijo 4 kanoni in 2 kompaniji; v kratkem so kanonirji turške druhali postreljali, turški del mesta užgali in posadko rešili. V Hercegovini so pa blizu Stolaca pri Ravnici 8. kompanijo 32. reg. pod stotnikom Medvedom, rojenim Slovencem in bivšim bogoslovcem lav. škofije, zvalili v soteske in skoro vse ubili. Medved je bržčas tudi mrtev. Ali vse to upornikom ni pomagalo nič. General Filipovič je po zmagi 7. avg. pri Žepciah prodril skozi Vranduške soteske, se pri Zenici in Vitežu 11. avg. združil z VII. divizijo, ki je prišla iz Travnika, potem 14. avg. Turke natepel pri Kakanju, 16. avg. grozno razbil pri Belovacu, 17. pri Vratnici in zvečer 18. avg. došel pred hribe, za katerimi je Sarajevo. Drugi den 19. avg. so naši junaki v meglovitnem jutru tiho priplazili na višine, ob $\frac{1}{6}$ uri je začel Tegethof streljati v grad in mesto, ob $\frac{1}{2}$ 7 tudi Vilec in ko je ob $\frac{1}{2}$ 11 uri general Kaiffel od juga začel grabiti, vderejo vojaki v mesto, začne se strahovito mesarjenje in klanje do $\frac{1}{2}$ 2 ure popoldne. Turki, dedovje babe in otroci, so iz vsake luknje streljali in se branili. Naposled pobegnejo uporniki, kolikor jih ni palo. Mesto je bilo naše. Na gradu so izobesili avstrijsko zastavo in jo z 101 strelom iz kanonov pozdravili. Naših je tudi mnogo mrtvih in ranjenih! Turki se zbirajo pri Rakonici in Gorazdi.

Za poduk in kratek čas.

Boj pri Kosni, Maglaju in pred Žepcami.

Kedar so se naši vojaki proti Turškemu spravljali, so vladini listi vedno v svet trobili, da se nič žalega zgodilo ne bo. Male praske z tolovaji in hajduki, to bo vse. Turki sultan je privolil, da avstrijska vojska zasede Bosno in Hercegovino. Ali grozno varali so se vsi, ki so temu verovali. Sultan očitne vojske ni napovedal; to je res, ali tem močnejše se je tajno pripravljal. Da se brž na meji nam ni postavil v bran, to je bilo zvito premišljeno. Hotel je naše daleč v deželo zvaliti in potem čedalje bolj hudo napasti. Šest dni bil je general Filipovič v Bosni pa njegovim vojakom ni bilo treba niti en sam krat vstreliti. Tedaj pa ga dobiti strašna novica, da je cela škadrna husarjev uničena. Hipoma uredi vojake v bojni red! On sam je z glavnim oddelkom prodiral naprej po grozno blatni in slabi cesti od Dobaja čez Uzoru proti Maglaju in Žepcam, vedno naprej navzgor mimo deroče Bosne. Čez reko na levo je moral oberstlajtnant baron Pittel.

To se je zgodilo v soboto 3. avg. Drugi den 4. avg. so vojaki v omenjenem redu marširali naprej in pridejo ob 4. uri popoldne pred Kosno, hrib gosto z drevjem obrašen, ki stezo zapira tujan do Bosne. Hribu nasproti unkraj Bosne pa štrli tik vode precej visoka skala: Kraljev grad. Iz Kosne zablisnejo v naše prvi strelji. Videti pa ni bilo živega človeka. Sedaj vkreneta 2 bataljona 27. reg. Belgier iz steze na desno, se razvrstita v dolge 3 vrste, ki zaporedom gozd obdajo in ga začnejo vedno više prodirajé preiskavati in iz njega sovražnike trebiti. Komaj zginejo vojaki v gozd, že je slišati čedalje bolj živahno streljanje. Vojaki drapljejo urno naprej, sovražniki se jim hitro umikajo in naposled zbežijo v Maglaj. Tudi unkraj Bosne iz Kraljevega kamna so Turki streljali, vendar par strelav iz kanonov, z katerimi jih je Filipovič iz ceste čez reko pozdravil, bilo je dosti, da so zbežali. Med tem so bataljoni reg. Belgier prišli unkraj Kosne zopet do ceste. Prinesli so pa seboj 11 mož ranjenih, med jimi je bil lajtnant Zamboni hudo zadet; kroglja mu je eno nogo prestrelila od nad bedra do kolena. Reva je sedaj v Mariboru v vojaški bolnišnici. To so prve žrtve zraven nesrečnih husarjev! Ob enem pa, ko je bila praska skončana, je postala noč. Ubogi vojaki so morali pod milim nebom počivati. Vsak se je vlegel, kder je stal, utrujen, lačen, moker in blaten. Srečen, kateri je imel kak grizljaj v torbi. Na kuhanje ni bilo misliti, ker je začelo grozno liti. Celo noč je dež pral, kakor protje. Kuruznico so rezali, v snope vezali in na njih ležali ali sedeli, da je leži voda od njih tekla. Bila je strašna noč. Drugi den 3. avg. k sreči ni lilo, ampak samo dežilo. Ljudje so mogli vsaj kuhati in nekaj topléga v se vzeti. Do 11. ure bilo je to opravljeno, potem pa je šlo naprej proti Maglaju. Poidoč so našli mnogo ubitih husarjev, bili so do nagega slečeni, strašno razmesarjeni: ušesa in nosi porezani, oči spehnene ali izdrte, kakor bi jim bile še živim nalašč izvrtane. Naši so se tega kar prestrašili, pa tudi neizmerna jeza in želja po maščevanju se jih je lotila. Okoli 3. ure popoldne pridejo za Moševce, od koder so zagledali Maglaj in brž 16 kanonov na mesto navrli. Vendar Filipovič je še z napadom čakal, ker je hotel zvedeti, kaj dela baron Pittel, ki je unkraj Bosne z 2 bataljonoma 7. reg. Maročičevega in z 2 kanonoma marširal v Maglaj; tudi je moral počakati na 27. reg. Hartung, ki je bil na desno izposlan tudi z 2 kanonoma, da pride za planinami nad Tešanj za hrbet 600 Turkom, ki so v dolini pred Maglajem kuhali, jeli in pili. Naši slovenski rojaki so težavno pot od 5. ure zgodaj do 4. ure popoldne srečno dovršili in ravno prav prišli. Kajti okoli 4. ure zgrabi baron Pittel mesto Maglaj, polovica 600 Turkov začne čez Bosno v njega streljati; ali v istem trenutku se oglasi z naglim, močnim in izvrstnim streljanjem Turkom za hrbtom vrli oberst Kinnart z našimi Slovenci 47. reg. Hartung. V par minutah

so v dolini, planejo z bajonetom na Turka, ga vženejo nekaj v gozd proti Žepcam, nekaj pa v Bosno, kder se vsi potopijo. Ulovljenih je 12 Turkov, zaplenjeni 2 zastavi, ena rudeča, ena pa zelena, in mnogo streliva. Ugrabili so tudi žensko, ki je smodnik donašala, in divjega 62letnega moža, ki je imel črevlje ritmeistra grofa Chorinskiga na nogah. Grdun je ranjenecu šinjak prerezal in ga obleke oropal. Takoj je bil ubit.

Drugi den 6. avg. so vojaki počivali in se pripravljali na težavno planinsko pot skozi soteske proti Žepcam. Baron Pittel je z svojimi Korošci prišel nazaj čez Bosno in dobil nalog čez planine na levi strani od velike ceste, oberst Kinnart pa z našimi Štajerci na desni prodirati tudi čez planine proti Žepcam. Bilo je 7. avg. jako rano, ko sta baron Pittel in oberst Kinnart začela, vsak na svoji strani, v planine vhajati; vsak je imel po 2 lahka kanona seboj. Kake 3 ure za Maglajem teče od desne proti levi potok Lisnica, prereže veliko cesto in gre par ur niže med silnim skalovjem v Bosno. Unkraj Lisnice so zopet planine in tukaj je okoli 10.000 Turkov naše pričakovalo. Velika cesta se vije navzgor in prestopi planinski hrbet po rtastem sedlu, kder je lesena čuvarnica in več turških kanonov, za sedlom je stal 1 bataljon redne turške vojske, drugi pa niže pri Brankovici blizu Bosne. Tega vsega se vé naši niso vedeli. Že ob 7. uri trčita Maročič in Hartung na sovražnika in ob 10. uri tudi general Filipovič, ki je na veliki cesti naprej poslal 52. reg. pešcev, 27. bataljon lovcev in 16 kanonov. Oberst Polc 52. regementa zgrabi takoj sovražnika in ga dobro podpiran od 16 kanonov brž potisne nazaj do sedla, ali tukaj so Turki trdno stali, močno streljali, iz kanonov rakete metali; nekatere so celo blizu Filipoviča udarjale. Ob enem so od desne in leve prileteli na zasopljeneh konjih adjutanti z hudimi novicami. Oberst Kinnart je dal glas, da ne more naprej, 3000 Turkov najmenje stoji pred njim, brez hitre pumoče mora nazaj; jednako je baron Pittel pomoči prosil. General Filipovič bil je sedaj v velikih zadregah. Pomoči odposlati ni mogel, ker bi prišla prepozno zaradi slabih potov, z kanoni podpirati ni mogel, ker ni bilo mogoče v gozdu prijateljev od sovražnikov razločiti, pomikanje nazaj ni kazalo. Več kakor 30 oficirjev je vprašal za svet. Naposled sklene sam sovražnika na sredi zgrabiti in tako vsem pomagati. Bilo je okoli 3. ure podoldne. Od preja je 52. reg. grabil vedno bliže, 27. bataljon lovcev pa je med tem po neizmerno težavni poti na desno mahnil okoli sedla; po 2 urnem plezanju trči na višini v sovražnika, ga junaško zgrabi, vrže, predre in stoji zdajci za sedlom, od koder so Turki že začeli bežati; toda vsi niso mogli pet odnesti, 1 bataljon namreč 367 mož, 1 major in 6 oficirjev, so bili zajeti in prisiljeni udati se. Na mestu, kder so stali, odložili so orožje, bili so takoj zvezani in v Maglaj odpeljani. Srečni predor na sredini je Turke

tako splasil, da so povsod odstopili in se v pobeg spustili. Naši junaki so slavno zmagali in zvečer v Žepcah počivali. Ranjenih in mrtvih so pustili 50, med temi nadlajntanta Kubina, adjutanta pri reg. Hartung. Turkov je palo 400.

Smešničar 34. Poštenemu človeku je nek bogatec oponašal, kako je njegov oče nekdanj zidar bil. Odgovoril mu je: „to so Vam gotovo Vaš oče pravili. Kajti oni so mojemu očetu kot težak (delavec) stregli.“

Razne stvari.

(† Č. g. *Sebastijan Poznič*), župnik v Doliču je umrl 47 let star.

(*Porotne sodbe*) začnejo v Celju 9. sept. t. l.

(*Topličarjev*) do 16. avg. bilo je v Rimskih Toplicah 571, na Dobrni 726 in v Slatini 1589.

(*V Konjicah*) je dr. Lederer zbobnjel peščico nemčurjev, katerim bi bila poslanca Seidl in dr. Foregger o svojem velikanskem delovanju (?) v deržavnem zboru imela poročati. Ali ko je Seidl začel govoriti zoper zasedenje Bosne in Heregovinē, mu je vladini zastopnik govoriti prepovedal. Oj, nevolja Seidlov voz pač povsod obtiči!

(*Cementirovalni urad*) v Borlu pod Ptujem uraduje samo od 16. avg. do 31. okt.

(*Mozirski trg*) je se ponudil 12 ranjenih ali bolnih vojakov brezplačno preskrbeti in izlečiti.

(*Strela*) udarila v klet mlinarja Vurnika v Hočah brez škode, tem hujše je isti den 11. avg. vdarilo v hišo Janeza Urbaniča v Spod. Voličini, pokončalo 30 vagonov žita, posestnika pa — ubilo!

(*Od sv. Urše na Plešivcu*) se nam piše, da so popotniki, gospodje in gospe iz Celovca in Prevala, na sv. Laurencija predvečer zoper g. župnika iz Razborja nesramno razsajali in drugi den odpodili. Pred sodnijo z takimi stekljači!

(*Spremembe pri č. oo. frančiškanih*) P. Eustabij, župnik pri slov. fari v Mariboru je postal provincijalni definator. P. Emerih odide v Gradec, P. Primuš k sv. Trojici v Slov. gor. P. Tomaž odtod v Gradec, v Maribor pa prideta P. Severin in P. Jozafat iz Gradca.

(*Okrajni glavar celjski*) je razposlal poziv za nabiranje milodarov za ranjene in bolene vojake in za njihove zapuščene rodbine.

(*Spremembe v Lavantinski škofiji*). Č. g. Jakob Pečnik gre za provizorja v Šetale, č. g. Jernej Voh za kaplana I. v Novo cerkvo, č. g. Lovro Janžekovič za kaplana v št. Ilj v Slov. gor. č. g. Adolf Srabotnik za provizorja v Radvanje, č. g. Juri Galun za kaplana k sv. Martin-u na Pohorju č. g. Juri Purgaj za kaplana II. v Reichenburg. Novi mešniki: č. g. Franc Murkovič pride za kaplana v Svičino, č. g. Miha Šmid za kaplana v Ribnico in č. g. Alojzij Bratuša za kaplana k sv. Jungerti na Pohorju.

(*Za družbo duhovnikov*) so vplačali č. gg. Mavčič 11 fl. Pirkovič 5 fl. Pražen 2 fl. (leta.).

Loterijske številke:

V Gradcu 17. augusta 1878: 52, 6, 14, 27, 60.
Na Dunaju " " 27, 89, 12, 75, 39.
Prihodnje srečkanje: 31. augusta 1878.

Posestvo na prodaj.

V Vitanji (Weitenstein) se hiša št. 27, ki obsega 3 sobe, kubinjo, v skalo vsekano klet, kravji in svinjski hlev, zraven še 200 □ sežnjev dobro obdelanega vrta, za 900 glđ. proda. Hiša je v sredi trga in je pripravna za vsako podvzetje. Bližje se zve pri

Janezu Benedikter
posestniku v Mariboru.

Organist in mežnar,

kteri že 4 leta to službo opravlja, in se je ravno do zdaj od dobrega učenika izučil tudi general-basa, in je zmožen tudi dober pevovodja postati, kar tudi njegova spričevala kažejo, si želi zdaj nekoliko boljše službe. Ponudba naj se pošlje na sl. opravništvo „Slov. Gosp.“

Posestvo na prodaj

ima Matija Pajek pri sv. Miklaužu nad Ormožem, namreč hram, vinograd. Hram z 1 nadstropjem, 3 sobami, 1 kletjo in kuhinjo je pripraven za trgovca ali za peka.

V Celju so sadna drevesa na prodaj.

Poddružnica kmetijske družbe v Celju je svoj sadni vrt leta 1876/77 opustila. Pri tej priložnosti sem tam kupil nad tisoč mladih požlahtnenih drevesc različnega sadja, ter v moj vrt presadil.

Ker so zdaj ta drevesca tako lepo porastla, da so za stalno presaditi nar primernejša, si dovoljujem p. n. občinstvo na prodajo teh upozoriti.

Pri tej priložnosti priporočam zalogo svojega specerijskega blaga, poljskih i vrtnih semenj, vervarskih različnih del, vin v bout. iz kletij kneza Windischgrätza, kakor tudi premoga in apna na debelo in drobno, po nar nižji ceni.

Z pošteno postrežbo bodem dozdajno dvajsetletno zaupanje vedno hvaležno opravičil.

V Celju, 25. julija 1878.

1-4

F. Kapus.